

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

Досвітні
симфонії

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2021

---

* * *

О рудні, ваше свято,
Вітайте жебрака.
Приніс вам слово-злато
Яскравого Франка.

Цегельні, цукроварні,
Хапайте неба смак —
Ковші несу з броварні
І блискавку-маяк.

Родився я у клуні,
В степах мантачив сміх,
Виховувався в буйних
Просторах золотих.

Але колись заводи
Покликали міцніш,
І я в лани, городи
Встромив забуття ніж.

Поручкався з телицею,
Коню, волам вклонивсь
І до заліза й криці
Хлопчиськом покотивсь.

---

* * *

Не шкодуй, моя мила мати,
Що я степ рясний залишив —
Я говірку свою кострубату
Заплітаю в русявий кужіль.

Подивись в мої очі прозірні —
Журавлинії там ягідки:
Твоїому заповіту я вірний.
Як і завжди, вихревий, меткий.

Ледве ранок тремтячий, рожевий
Заголити темряву підскоче,
Я, як сонце безкрайо веселе,
На завод положу свої очі.

Не шкодуй, моя мила мати,
Твоїм серцем я всіх наділив,
Подивися на ранок мій радо
Після грому і зоряних злив.

ДОСВІТНІ СИМФОНИЇ

I

Аз єсмь робітник...
Моя буденна блюза — що погляди сині коханки
...вмить помутніли від штурму
...в поглядах синіх коханки стогнути пороги
...в поглядах синіх коханки
    в муках рожеві дороги.

Стрілець — той знає смак,
коли запахне перший вистріл
А ти весна,
    ти затрояндила в повітрі млистім?
А то здивовано тополі
зашестять і
    змовкнуть
А там, вгорі
неясно зашумує.
І от белькочуть над головою журавлі...
Ой, журавлі!..

А то з повітрям ніс веде переговори
І баско б'ється в ґрунт моя жага,
бо з кобилиці ллється сонце.
Я бачив ніжки під кущем

Ах, я не зрівняю паходії своєї блюзи —
ані з поглядом синім коханки,
ані з смаком першого вистріла,
ані з мукою в тих журавлях.

Моя блюза пахне —
вугіллям
...до гавані летіла хвиля
— віялом — а там розбилась
і потонула над морем.
Коли це було?
— Ат!
То — пахне моя блюза —
вугіллям.
Моя буденна блюза — і погляд
що вмить помутніли від штор
...в поглядах синіх коханки
стогнуть пороги
...в поглядах синіх коханок
в муках рожеві дороги.

III

Зачорніло на путі,
а на серці синій смак.

ТИНІ

В серпанках вечори проходять біля вікон,
за пічкою квилить сіренький смуток.

...Сьогодні дико...

...Тіні,падають тіні.

Свист нагая Тेरа,

Хлопці! Скоріш на коні!

Коні!

Коні!

Коні!

Жах.

Зав'юшилось обличчя кров'ю

...на ярмарці колись.

Чого ж ти, ніч, не сплянувала брови?

Чого?

Темно, в голубих проваллях мряка,
Я казками снити захотів,
а небо найнялось напевне плакать...
Старчихою — торбинка з сухарем,
із зморшками турботи на чолі
звернула доля на тернисту путь

А там,

а там

уже ідуть

ідуть

ідуть.

ЗМІСТ

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ. Сергій Єфремов 3

МОЛОДІСТЬ

«О рудні, ваше свято...»	17
Скляр	19
«Не шкодуй, моя мила мати...»	20
Весняне оповідання	21
Після громовиці	23
«Мліти в полум'ї вік, без кінця...»	25
Соняшна вага	26
Швець працює	27
Що нам морок	29
Біля коксової печі	31
Молотки	33
Іду я додому	35
В дощовий день	36
Уривки	37

ДОСВІТНІ СИМФОНІЇ

Досвітні симфонії	41
Клавіятурте	46
Тіні	48

Ми	50
«Подивись на крицю...»	52
На цвінтари	53
Пам'яті Гната Михайличенка	54
Смуток	55
За обрієм зима	56
Голод	57
«Моя золота береза...»	58
Павлові Тичині	59
Народна пісня	60
«Битими шляхами...»	61
«На вулиці Свято...»	62
«У полі голосить мати...»	63
«За зеленим гаєм...»	64
Слово повстання	65
Тріолети	66
«Стовп... Стовпи...»	67
«З одного боку поспаки...»	68
Aх, як мертво	70
«Коли куделить...»	72
«То диму молоко...»	74
«На мінори...»	75
«Безмежно журнії оселі...»	76
Блакитний мед	77
«Через переліт...»	79
«Підвіся день...»	80
«На кучугурах минулого...»	81
«Я із жовто-блакиття перший...»	82
«Зі святами тобі упокій...»	84

Поеми

В електричний вік	85
Поема моєї сестри	96

ВІРШІ ПОЗА ЗБІРКАМИ

Ex Oriente Lux	111
Пісня з тракту	114
На позиції	116
Зелена туга	117
Путь	127
«Увечері проходжу по майданах...»	128
«Поле. Шляхи. Могили...»	129
Катеринка	131
«У полі тиша — літній день...»	132
«Я тепер покохав город...»	133
«Та невже ніколи не забуду...»	135
Трамвайний лист	137
На верхів'я	142
Літературна загадка	143
Осінній промінь	144
Ой, зацвіла папороть	146
«Співає тиша десь...»	147
«Прийде сюди, холодна вечірня...»	148
ПОЕЗІЯ ПРАЦІ. «Молодість», книга М. Хвильового. <i>Vасилій Сонцевіт</i>	149